

ARBEIDERNES FAGLIGE LANDSORGANISATION

Repræsentantskapsmøte

**mandag den 2. oktober kl. 12 fm.
i Folkets hus lille sal, Kristiania**

Dagsorden.

1. Beretning og regnskap for 1921.
2. Sekretariatets forslag om landsorganisationens utmeldelse av Amsterdam-Internationalen.
3. Forslag om landsorganisationens deltagelse i fagkongressen i Moskva i november.
4. Agitationen.
5. Meddelelse angaaende tidspunktet for sammenkaldelse av kongressen næste aar.

Dagsordenens punkt 2.

Sekretariatets forslag om utmeldelse av Amsterdam-Internationalen.

Den av sekretariatet utarbeidede utredning angaaende vore internasjonale faglige forbindelser blev i april maaned oversendt organisasjonene til behandling.

Utredningen indeholdt ogsaa en uttalelse fra sekretariatet, hvori flertallet, 10 medlemmer, konkluderer med at anbefale medlemmene at stemme for landsorganisationens utmeldelse av Amsterdam-Internationalen. 3 medlemmer var paa forskjellige præmisser mot utmeldelse.

Spørsmaalet har i det sidste halve aar været behandlet paa fagforeningsmøter og av forbundenes landsmøter. Vi skal nedenfor gi en oversigt over de uttalelser som er indkommet fra forbundene:

Arbeidsmandsforbundets landsmøte vedtok følgende: 1. Landsorganisationen utmeldes av Amsterdam-Internationalen. 2. Landsmøtet gir sin tilslutning til Den røde faglige internationales retningslinjer og principper og henstiller til landsorganisationen at indmelde denne i Den røde faglige internationale.

Punkt 1 vedtages mot 15 og punkt 2 mot 16 stemmer.

Baker- og konditorforbundet. Paa forbundets landsmøte i april d. a. vedtages følgende forslag: «1. Norsk baker- og konditorforbunds 14. landsmøte uttaler sin fulde tilslutning til sekretariatets forslag om landsorganisationens utmeldelse av Amsterdam-Internationalen. 2. Landsmøtets indstilling utsendes til uravstemning i avdelingene til endelig avgjørelse.»

Uravstemningen er endnu ikke tilendebragt, men forbundet meddeler at der vil bli stort flertal for utmeldelse.

Bokbinderforbundet. Forbundets landsmøte i april vedtok mot 4 stemmer at anbefale utmeldelse av Amsterdam.

Norsk centralforening for boktrykkere. Forbundets landsmøte i juli vedtok med 56 mot 20 stemmer følgende: «N. C. f. B.s landsmøte tilraader, at A. F. L. opretholder sit medlemsskap i Det internationale fagforeningsforbund (Amsterdam-Internationalen), indenfor hvis ramme den bør arbeide for at arbeidernes faglige internationale altid er tidsmessig og stemmende med de retningslinjer og krav, som fremmer de internasjonalt faglig organiserte arbeideres tarv.»

Elektrikerforbundet. Landsmøtet vedtok enstemmig at anbefale landsorganisationens utmeldelse av Amsterdam.

Formerforbundet. Forbundets landsmøte i april vedtok mot 4 stemmer at anbefale landsorganisationens utmeldelse av den faglige internationale i Amsterdam.

Guldsmedarbeiderforbundet. Forbundets landsmøte i juni vedtok mot 3 stemmer at anbefale utmeldelse av Amsterdam.

Jern- og metalarbeiderforbundet. Forbundets landsmøte 31. mai—5. juni besluttet at anbefale landsorganisationen at utträe av Amsterdam-Internationalen. Forutsætningen herfor var dog at forbundet trods utmeldelsen kan opretholde sine forbundsmessige internationale forbindelser.

Jernbaneforbundet. Forbundets landsmøte vedtok med 84 mot 41 stemmer sekretariatets forslag om utmeldelse av Amsterdam-Internationalen.

Kjøtindustriarbeiderforbundet. Forbundets landsmøte vedtok mot 2 stemmer at anbefale utmeldelse av Amsterdam.

Kommunearbeiderforbundet. Forbundets landsmøte i mai vedtok mot 10 stemmer følgende: «Norsk kommunearbeiderforbunds landsmøte forlanger at landsorganisationen snarest mulig utmeldes av Amsterdam-Internationalen.»

Likeledes vedtokes med 56 mot 10 stemmer: «Landsmøtet vil anbefale landsorganisationen at tilslutte sig Den røde fagforeningsinternationale i Moskva.»

Enstemmig vedtokes følgende: «Norsk kommune- og landarbeiderforbunds landsmøte vil for sit vedkommende uttale sig for at medlemskapet i forbundsinternationalen opretholdes, likesom samarbeidet med det svenske og danske broderforbund fortsættes.»

Kommunale tjenestemænds landstorbund. Forbundets landsmøte i august vedtok enstemmig at anbefale landsorganisationens utmeldelse av Amsterdam.

Litografisk forbund. Ved uravstemning er utmeldelsesforslaget forkastet med 201 mot 70 stemmer.

Lokomotivmandsforbundet. Spørsmålet om stillingen til Amsterdam er av repræsentantskapet besluttet omsendt til de lokale foreninger til behandling, hvorefter repræsentantskapet endelig skulde ta stilling.

Malerforbundet. Forbundets landsmøte vedtok mot 1 stemme at anbefale landsorganisationen utmeldt av Amsterdam. Mot 5 stemmer vedtokes videre at gi Moskvas faglige internationale sin fulde tilslutning.

Matros- og fyrbøterunionen. Forbundets landsmøte den 25. september vedtok enstemmig utmeldelse av Amsterdam.

Møbelindustriarbeiderforbundet. Spørsmålet er sendt avdelingene til uravstemning. Denne er endnu ikke helt tilendebragt, men av de hittil inntokne besvarelser fremgår, at endnu ingen avdeling har stemt for at bli staaende i Amsterdam.

Papirindustriarbeiderforbundet. Forbundets landsmøte i mai vedtok følgende: «Landsmøtet ønsker forandring i den politik som hittil er ført av Amsterdam-Internationalen. Men da spørsmålet om landsorganisationens utmeldelse av Amsterdam-Internationalen bør utstaa til etter kongressen, som nu skal avholdes i Rom, og spørsmålet ikke har været forelagt medlemmene til uttalelse, vedtar landsmøtet at spørsmålet skal utredes objektivt og saklig av det kommende forbundsstyre og oversendes til uravstemning blandt medlemmene. Resultatet av avstemningen skal foreligge inden aarets utgang.»

Uravstemningen er endnu ikke foretatt.

Sag-, tomt- og høvleriarbeiderforbundet. Forbundets landsmøte i mai vedtok med 47 mot 39 stemmer følgende: «Den faglige landsorganisation bryter sine forbindelser med Amsterdam-Internationalen.»

Skog- og landarbeiderforbundet. Forbundets landsmøte i juni vedtok enstemmig følgende: «Landsmøtet tiltrær sekretariatets forslag, der gaar ut paa at landsorganisationen utmeldes av Amsterdam-Internationalen.»

Skotøiarbeiderforbundet. Forbundets landsmøte i august vedtok enstemmig følgende: «Landsmøtet anbefaler at landsorganisationen utträer av Det internationale fagförbund (Amsterdam), idet man forutsätter att de skandinaviske och internationella förbundsförbindelser fremdeles kan opretholdes.»

Transportarbeiderforbundet. Landsmøtet i juli vedtok mot 6 stemmer at anbefale landsorganisationens utmeldelse av Amsterdam.

Træarbeiderforbundet meddeler, at saken er omsendt til avdelingene til uravstemning. Efter de hittil inkomne opgaver antages at der vil bli stort flertal for utmeldelse av Amsterdam.

Skand. sadelmaker- og tapetsererförbund. Forbundet meddeler, «at den internationale kongres i Wien i 1920 vedtok att alle de förbund, som nu tillhörer det intern. sekretariat skal være tilsluttet Amsterdam. Forbundets kongres har ikke ändret noget i detta.»

Tobakarbeiderförbundet. Forbundets landsmøte forkastet utmeldelse med 8 mot 8 stemmer.

Besvarelser foreligger endnu ikke fra Barber- og frisørsvendenes forbund, Brandfunktionärerförbundet, Fangst- och fiskerförbundet, Murerförbundet, Postförbundet, Skind- och lärländsindustriarbeiderförbundet, Skrädderförbundet og Stenhuggerförbundet.

Følgende 19 forbund har stemt *for* utmeldelse av Amsterdam:

1. Arbeidsmånsförbundet.
2. Baker- och konditorförbundet.
3. Bokbinderförbundet.
4. Elektrikerförbundet.
5. Formerförbundet.
6. Guldsmedarbeiderförbundet.
7. Jern- och metalarbeiderförbundet.
8. Jernbaneförbundet.
9. Kjøtindustriarbeiderförbundet.
10. Kommunearbeiderförbundet.
11. Kommunale tjenestemånds landsförbund.
12. Malerförbundet.
13. Matros- och fyrböterunionen.
14. Møbelindustriarbeiderförbundet.

15. Sag-, tomt- och hovleverarbeiderförbundet.
16. Skog- och landarbeiderförbundet.
17. Skotøiarbeiderforbundet.
18. Transportarbeiderförbundet.
19. Træarbeiderförbundet.

For Møbelindustriarbeiderförbundet og Træarbeiderförbundet er dog uravstemningen endnu ikke helt tilendebragt, men efter de indkomne resultater at dømme blir der stort flertal *for* utmeldelse.

Følgende 4 forbund har stemt *mot* utmeldelse:

1. Norsk centralforening for boktrykkere.
2. Litografisk forbund.
3. Skandinavisk sadelmaker- og tapetsererförbund.
4. Tobakarbeiderförbundet.

Fra følgende 10 forbund foreligger endnu ikke opgaver:

1. Barber- og frisørsvendenes forbund.
2. Brandfunktionærerförbundet.
3. Fangst- och fiskerförbundet.
4. Lokomotivmånsförbundet.
5. Murerförbundet.
6. Papirindustriarbeiderförbundet.
7. Postförbundet.
8. Skind- och lärländsindustriarbeiderförbundet.
9. Skrädderförbundet.
10. Stenhuggerförbundet.

Arbeidsmånsförbundet og Kommunearbeiderförbundet har samtidig vedtatt at anbefale landsorganisationens indmeldelse i Den røde faglige internationale.

Amsterdam-Internationalens statutter bestemmer at utmeldelse kun kan ske ved slutten av en «beretningsperiode» etter 6 maaneders forutgaaende varsel.

Med beretningsperiode menes vistnok kongresperiode, som ifølge statutterne er 2 aar. Efter dette skulde altsaa landsorganisationens formelle utträden av Amsterdam først kunne ske i april måned 1924 etter 6 maaneders forutgaaende varsel.

Under henvisning til sin i utredningen indtagne uttalelse og til organisationenes behandling av saken foreslaar sekretariatet at repræsentantskapet fatter følgende

beslutning:

Arbeidernes faglige landsorganisation i Norge utmeldes av Det internationale fagforeningsforbund (Amsterdam-Internationalen).

Fra den dag utmeldelsen er vedtatt ophører landsorganisationens repræsentationspligter overfor Amsterdam.

Skulde Amsterdam-Internationalen fastholde statutternes bestemmelser om at utmeldelse formelt først kan ske i 1924 betaler landsorganisationen til Internationalen den i denne tid foreskrevne kontingen.

Spørsmålet om landsorganisationens stilling til Den røde faglige internationale avgjøres av kongressen 1923.

Dagsordenens punkt 3.

Deltagelse i fagkongressen i Moskva.

Den røde faglige internationale holder kongres i Moskva den 20. november. Foruten beretning er paa kongressens dagsorden opsat «De revolutionære landsorganisationers opgaver og arbeiderklassens enhetsfront», «Den kom. internationale og Den røde faglige internationale», organisationsspørsmål m. v.

Da spørsmålet om landsorganisationens stilling til R. I. F. skal behandles paa kongressen næste aar er det av betydning at ha det bedst mulige kjendskap til denne internationals virksomhet, til de beslutninger som kongressen fatter og til de opfatninger av fagorganisationens former, kamppidler og taktik som maatte gjøre sig gjeldende. Sekretariatet mener derfor, at landsorganisationen bør sende to mand til Moskva, som kan delta i kongressen og derigjennem faa den nødvendige informasjon. Videre er det nødvendig for vor organisation at kunne informere R. I. F. med hensyn til vor stilling til de internationale faglige forbindelser. For at undgaa misforstaaelser bør det uttrykkelig betones, at vedkommende ikke møter som repræsentant, og at han ikke kan delta i nogen avgjørelse paa vegne av landsorganisationen, som maa staa frit overfor de av kongressen fattede beslutninger.

Sekretariatet foreslaar at repræsentantskapet fatter følgende beslutning:

Sekretariatet vælger to utsendinge til at delta i fagkongressen i Moskva 20. november først.

Dagsordenens punkt 4.

Agitationen.

Efter opdrag av sekretariatet har *Volan* og *Teigen* foretatt en lengre rundreise for nærmere at undersøke organisationsforholdene og konferere med fagforeningsstyrene paa de forskjellige steder samt med samorganisationene om organisations- og agitationsarbeidet.

Volan har besøkt Nord-Norge fra Kirkenes til Bodø. Organisationsforholdene var gjennemgaaende daarlige.

Paa *Kirkenes* har nu sekretariatet sammen med Arbeidsmandsforbundet, Jern- og metalarbeiderforbundet og Træarbeiderforbundet ansat en fast agitator, hr. K. Sundt, som skal søke at faa orden i organisationen paa stedet. Som eksempel kan nævnes at av en arbeidsstyrke paa 300 mand ved A.s Sydvaranger er for tiden 120 organisert. Selskapet agter at forøke arbeidsstyrken til 1200 mand. Arbeidsvilkaarene er meget slette.

I *Tromsø* var ogsaa organisationsforholdene slette. Gasverksarbeiderne, bryggeriarbeiderne, elektrikerne, kommunearbeiderne og transportarbeiderne var alle praktisk talt uorganisert.

I *Narvik* er forholdene yderst daarlige. Av de 800 arbeidere som er beskjæftiget ved «bolaget» er praktisk talt alle uorganiserte. Der er stiftet særforeninger (utenfor forbundene) i alle brancher. De har ogsaa en samorganisation og er indregistrert i departementet som fagforeninger i mæglingslovens forstand. Kontingensten som er lav, sættes i bank paa hvert enkelt medlems konto. De har opprettet overenskomst med bolaget. Arbeidsbetingelsene er delvis daarligere end voldgiftsdommene, tiltrods for at der var stort arbeidspres da avtalen ble truffet.

I *Narvik* er der 10 fagforeninger i tilslutning til landsorganisationen. De er smaa og tæller iilsammen kun 265 medlemmer. Mellem de «gule» og de fagorganiserte hersker stor hadskhet og bitterhet. Og særforeningenes position er saadan, at det er lite trolig at de fagorganiserte kan magte at splitte og ødelægge dem.

Sekretariatet har derfor tilskrevet vedkommende forbund og samorganisationen i Narvik med forslag om at søke tilveiebragt en ordning, hvorved disse særforeninger i sin helhet kunde tilsluttes de respektive forbund. Hvis dette vinder tilslutning vil repræsentanter for landsorganisationen og vedkommende forbund straks efter repræsentantskapsmøtet reise til Narvik forat søke ordningen gjennemført.

Forøvrig ligger organisasjonsarbeidet gjennemgaaende nede over hele linjen.

I *Bodo* hvor der var 3 fagforeninger, hadde der ikke været noget møte siden februar. De uorganiserte favoriseres av arbeidsgiverne.

En undtagelse fra den almindelige tilstand dannet *Hammerfest*, hvor der er 7 fagforeninger med 316 medlemmer, ca. 10 pct. av befolkningen.

Foruten de nævnte steder besøkte *Volan* Vadsø, Vardø, Harstad, Bjørkaasen, Svolvær, Sandesjøen, Mosjøen og Mo i Ranen. Han slutter sin indberetning med bl. a. følgende: «Forholdene i Nord-Norge er litet lyse. Det er absolut nødvendig at faa de lokale organisationer til at interessere sig mere for fagorganisationens arbeide. De maa opmuntres ved foredrag og oversigter over organisationens arbeide og hele stilling. Midler til agitationsarbeidet maa skaffes tilveie.»

Teigen har besøkt *Trondhjem*, *Aalesund*, *Molde*, *Gjøvik*, *Lillehammer*, *Brevik*, *Kragerø*, *Risør*, *Arendal*, *Kr.sand S.*, *Mandal*, *Moss*, *Fredrikstad*, *Fredrikshald*, *Sarpsborg*, *Stavanger*, *Tønsberg*, *Drammen*, *Larvik*, *Skien*, *Porsgrund* og *Sandefjord*.

Det billede som fremkommer ved at gjennemlæse hans indberetning er meget nedslaaende. Overalt er der frafald, slaphet og likegyldighet.

Naar undtages enkelte haandverksfag samt formerne er tilbakegangen gjenneingaaende inden alle grupper. Særlig maa fremhæves tekstilindustrien, kjøre- og lagerarbeidere, transportvirksomheten, chokoladefabrikker, smørfabrikker, bryggerier, hermetikfabrikker, konfektionsfabrikker, og paa visse steder ogsaa enkelte grupper av bygningsarbeidere. I en by som *Sarpsborg* er der for tiden 2407 organiserte og 1145 uorganiserte. *Aalesund* hadde i 1919 2050 medlemmer, nu knapt 700, i *Stavanger* er der over 1500 uorganiserte. Samtlige indenfor grupper hvor der allerede er organisation.

Det er klart, at der under disse forhold maa igangsættes et kraftig agitations- og organisationsarbeide, ikke bare i sin almindelighet, men specielt og ekstraordinært med sigte paa de raadende forhold paa hvert enkelt sted og inden de forskjellige industrier.

Sekretariatet har drøftet spørsmålet indgaaende. Og har ment at agitations- og organisationsarbeidet maa inddeltes i 3 led: 1) *Almindelig landsomfattende agitation* (væsentlig foredragsvirksomhet utført og ordnet gjennem sekretariatet). 2) *Forbundsmæssig agitation* (utført enten direkte ved forbundene eller ved deres bistand av stedlige kræfter) og 3) *Stedlig agitation* (utført av samorganisationene, de stedlige styrer, industrigrupper og fagforeninger).

For den under 1 nævnte agitation vil der bli opsat praktiske ruter, som vil bli oversendt forbundene og samorganisationene til efterretning.

Som foredragsholdere vil i første række bli anvendt sekretariatets og forbundenes egne folk i den utstrækning som det er mulig.

Ved siden av denne agitation maa forbundene i større utstrækning end hittil opta den under 2 nævnte virksomhet. De mindre forbund som mangler økonomiske midler hertil maa forutsættes at kunne erholde et *tilskud* fra landsorganisationen. Betingelsen maa være at forbundet selv skaffer tilveie et beløp og at der foreligger en plan over agitations- og organisationsarbeidet. En saadan forbundsmæssig agitation vil altid vise sig at være effektiv, naar den blir godt planlagt og utført av energiske organisationsmænd. Foruten den mundtige agitation og organisationsarbeidet, vil anvendelsen av *smaa brosjyrer* og *flyveblade*, som omhandler vedkommende forbunds specielle forhold, være at anbefale. Naar undtages enkelte forbund kommer fagbladene ut saa sjeldent, at de ikke egner sig som agitationsmateriel. Dertil kommer at stoffet i fagbladene i sin almindelighet ikke er saadan at det tar sigte paa de uorganiserte. Smaa flyveblade og brosjyrer derimot, avpasset efter forholdene inden en enkelt industri eller et forbund, vil sikkert kunne bli av stor virkning.

Den *stedlige agitation* som nævnt under 3, er av den største betydning og saa at si avgjørende. Her maa *samorganisationene* overta ledelsen under landsorganisationens kontrol, og de nødvendige midler maa bevilges hertil. Sekretariatet vil i cirkulærer til samorganisationene, de stedlige styrer og fagforeningene gi retningslinjer for dette organisationsarbeide. Selvfølgelig maa alle fagforeninger paa stedet delta i denne fællesagitation, som maa ordnes i konferanse mellem foreningene indbyrdes. Fra Bergens faglige samorganisation har sekretariatet mottat et utkast til saadan agitationsplan, hvor arbeidet utføres i samarbeide med fagforeningene i fællesskap inden en bestemt industri eller gruppe, f. eks. bygningsfagene, jernindustrien, tekstilindustrien osv. En lignende plan er utarbeidet av Kristiania faglige samorganisation. Det er klart, at det kun er ved en samvirken av alle de stedlige kræfter at de bedste resultater kan naaes. Samorganisationen paa stedet blir den ledende og landsorganisationen fører kontrol med arbeidet.

Det er sekretariatets haab at det ved et agitations- organisationsarbeide som her skisseret og ved samvirken av alle de her nævnte organisationer skal lykkes at samle arbeiderne mandjevnt om fagorganisationen.

Dagsordenens punkt 5

Tidspunktet for kongressens avholdelse 1923.

Ifølge lovene skal landsorganisationens kongres sammenkaldes ved cirkulære 4 maaneder før dens avholdelse. Det er tidligere bestemt at den skal holdes i 1923, men datoer for kongressens sammenträden er ikke nærmere fastsat, idet dette altid har været overlatt sekretariatet at bestemme.

Sekretariatet er av den opfatning at hele arbeiderklassens stilling er saadan, at kongressen bør sammenkaldes tidligst mulig næste aar. Fag-organisationens stilling nødvendiggjør at en række spørsmål maa faa sin avgjørelse: Voldgiftsloven, organisationsformene, stillingen til Moskva-Internationalen m. v., likesom hele den faglige situation trænger en gjennemgaaende drøftelse av organisationens repræsentanter fra det hele land.

Sekretariatet foreslaaer derfor at kongressen sammenkaldes søndag den 25. februar 1923.

